

№4 шілде
июль 2019 (17)

ЗИАТ



Ли Дарья
19стр.



Редактор бағаны

Елбасымыз Н.Ә. Назарбаев «Қазақстан жолы - 2050»: бір мақсат, бір мүдде, бір болашақ» Жолдауында: «Біз үшін болашағымызға бағдар ететін, ұлтты ұйыстырып, ұлы мақсаттарға жетелейтін идея бар. Ол – Мәңгілік Ел идеясы» деп, халқымызды алда күтіп тұрған асқар асуларды, төтенше маңызды мақсат-міндеттерді атап көрсетіп берген еді. Осы Жолдауда Қазақстан Республикасындағы білім беру мәселесін айрықша атап көрсетіп (Қазақстан жолы – 2050. 4 бағыт. БІЛІМ ЖӘНЕ КӘСІБИ МАШЫҚ - ЗАМАНАУИ БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНІҢ, КАДР ДАЯРЛАУ МЕН ҚАЙТА ДАЯРЛАУДЫҢ НЕГІЗГІ БАҒДАРЫ/ Біздің жұмыстарымыздың білім беру саласындағы басымдықтары), бұл салаға жаңашылдық енгізіп, түрліше реформалауды баса айтып көрсеткен.

Кез-келген мемлекеттің болашағы оның білім және ғылым деңгейінің қаншалықты дамуына тікелей байланысты. «Ел болам десек - бесігіңді түзе» деп ұлы Мұхаң айтқандай, осы күні өсіп-жетіліп келе жатқан жас жеткіншектерге, оқушылар мен студенттерге білім берудің соны тәсілдерін қолданып, олардың қоғамда толық азамат болып қалыптасуына ықпал ете білу керектігі күн тәртібінен түспеген мәселе.

Осы орайда «ZIAT» ғылыми-әдістемелік орталығы» ЖШС 2016 жылдың мамыр айынан бастап шығаратын «ZIAT» ғылыми-әдістемелік журналы білім беру және ғылым кеңістігіндегі инновациялық жаңалықтарды және педагогтар, студенттер, оқушылар мен мектепке дейінгі жастағы бүлдіршіндердің ғылыми-танымдық еңбектерін жариялап отырмақ. Журналдың негізгі міндеті: оқушылар, студенттер және ұстаздардың түрлі тақырып бойынша жазған еңбектерін көпшілік назарына ұсыну, мұғалімдерге білікті педагог ретінде қалыптасуға жәрдемдесу, ғылымдағы әр деңгейдің арасында қарым-қатынасты нығайтуға әрекет ету. Журнал мектепке дейінгі мекемелерден бастап жоғары оқу орындарына дейінгі аралықтағы мәселелерді қамтиды.

№4 (17) июль 2019

Құрылтайшы/Учредитель
"ZIAT" Ғылыми-әдістемелік орталығы
Научно-методический центр "ZIAT"

"ZIAT" журналы 2016 жылы 25 мамырда
Қазақстан Республикасы Мәдениет және
Ақпарат министрлігінде тіркеліп,
№16000-Ж куәлігі берілген.
Журнал "ZIAT"
зарегистрирован 25 мая 2016г
в министерстве Культуры и информации
Республики Казахстан и выдано
свидетельство №16000-Ж.
ISSN: 2617-1937

Журнал Қазақстан Республикасының
мерзімді баспасөз тізіміне енгізілген.
МББ индексі 74926.
Журнал включен в список
периодических изданий
Республики Казахстан.
Индекс ППИ 74926.

Шығу жиілігі: Жылына 6 рет шығады
Мақалалар қазақ, орыс, ағылшын
тілдерінде басылады.
Периодичность:
Выходит 6 раз в год,
материалы публикуются на
казахском, русском, английском языках.

Адрес редакции:

010000

г.Нур-Султан,
ул. Иманова 50

E-mail:

ziat.journal@mail.ru

Сайт:

www.centeroir.kz

Журналды редакциядан
сатып алуға болады.
Жазыламын деушілер
жоғарыдағы мекен-жайға
хабарласа алады.

Таралымы/Тираж
1000

Редактор/ редактор:

Сергазина А.К.

Редактор орынбасары/Зам.редактора

Идрисов Б.Ш.

Беттеуші-дизайнер/Дизайн, верстка

Кимашева Г.Е.

Редакциялық алқа/Редакционный совет:

Жұманова Б.Қ. – ""ZIAT" ҒӘО-ғы" ЖШС директоры

Урынбасарова Э.А. – п.ғ.д., профессор

Орынбаев А. А. – п.ғ.к.,

ҚР білім беру ісінің құрметті қызметкері,

ҚазҰЖҒА корреспондент-мүшесі

Төреқұлова Д. М. – э.ғ.д., профессор,

ҚазҚЭЖХСУ "Менеджмент" кафедрасының меңгерушісі

Төреқұлова Ә. Н. – PhD докторы,

""ZIAT" ҒӘО-ғы" ЖШС ғылыми қызметкері

Үмбетпаева С. К. – жоғары категориялы ұстаз,
РФ-ның еңбек сіңірген қызметкері, Ресей құрметті ұстазы

Баймағамбет О.А. – педагог-әдіскер

Жұманова Б.К. – директор ТОО "НМЦ "ZIAT""

Урунбасарова Э.А – д.п.н., профессор

Орынбаев А. А. – к.п.н.,

Почетный работник образования РК,

член-корреспондент КазНАЕН РК

Турекулова Д.М – д.э.н., профессор,

зав. кафедрой "Менеджмент" КазУЭФимТ

Турекулова А.Н - доктор PhD,

научный сотрудник ТОО "НМЦ "ZIAT""

Үмбетпаева С.К – учитель высшей категории,
Заслуженный работник РФ, Почетный учитель России

Баймағамбет О.А – педагог - методист

МАЗМҰНЫ - СОДЕРЖАНИЕ

Педагогикалық тәжірибе/Педагогический опыт

Тращенко В.А. Times. Numbers.....	4
Цой Ю.В. Внешняя политика Казахского ханства при Хакназар хане.....	8

Ғылыми ізденістер/Научное обозрение

Аманжол А. Білім алмасудағы кедергілер.....	12
Исмакова М.М. Жаңартылған білім беру мазмұны бойынша оқытудың жаңа әдіс-тәсілдерінің сабақта қолданылуы жайлы рефлексивтік есеп.....	13
Калымова А.К. Детско-родительские отношения в неполной семье и их влияние на особенности поведения и развитие личности подростка.....	16

Қазақстанның болашағы/Будущее Казахстана

Ли Дарья Владимировна.....	19
----------------------------	----

Шығармашылық мүйісі/Уголок творчества

Материалы с детских творческих конкурсов.....	20
---	----

Times. Numbers

Тращенко Вера Андреевна,

учитель английского языка

КГУ Общая средняя школа №5 им. Максима Горького

Туркестанская область, Сайрамский район, село Аксукент

Short-term lesson plan № 59 Краткосрочный план урока № 59

Unit: Раздел: Entertainment and media		School: №5 named after M.Gorky Школа: ОСШ №5 имени Максима Горького	
Date: Дата		Teacher name: Trashchenko V.A. Учитель: Тращенко В.А.	
Grade: Класс: 7 «Б»		Number present: Число учащихся:	Absent: Отсутствует:
Theme of the lesson: Тема урока:		Times and numbers	
Learning objectives that this lesson is contributing to Цели урока:		7.C3 respect differing points of view 7.L3 understand with some support most of the detail of an argument in extended talk on a limited range of general and curricular topics 7.S3 give an opinion at discourse level on a growing range of general and curricular topics 7.U5 use questions which include a variety of different tense on a range of familiar general and curricular topics	
Lesson objectives: Ожидаемый результат:		Все учащиеся смогут: - Воспроизводить лексический материал с помощью наглядного пособия на протяжении всего урока	
		Большинство учащихся смогут: - использовать лексический материал с небольшой поддержкой и использованием наглядной таблицы минимально	
		Некоторые учащиеся смогут: - Воспроизвести лексический материал и применять его в ходе урока без поддержки и использования таблицы	
Language objectives		Работа с текстом	
Previous learning			
ICT skills		Презентация, раздаточный материал	
Value links		Взаимодействие к одноклассникам, взаимоуважение друг к другу	
Cross cultural links		Гуманитарные науки, математика	
Pastoral care		Развитие дружелюбной атмосферы при коллаборативной работе	
Health and Safety		Соблюдение правил техники безопасности	
Glossary		Групповая работа, индивидуальная работа	
Plan			
Planned timings	Planned activities		Resources



Начало урока: 4 мин	Приветствие: - Good afternoon, boys and girls! - How are you? - Nice to see you! - Who is on duty today? - Who is absent? - What day is it today? - What date is it today? - What season is it now? Деление на группы: Let's name the numbers in three languages. ONE, TWO, THREE ОДИН, ДВА, ТРИ БІР, ЕКІ, ТРИ	Good afternoon, teacher! I'm fine. Nice to see you, too! I am on duty today! are absent. It is Tuesday today. It is the 10th of January. It is winter now.
Основная часть урока: 35 мин	Проверка домашнего задания: Exercise 2. Complete the adjectives with <i>a, e, i, o</i> and <i>u</i>. then find pairs of opposites. 1. Slow 2. Domesticated 3. Stupid 4. Light 5. Common 6. Aggressive 7. Peaceful 8. Intelligent 9. Wild 10. Rare 11. Heavy 12. Fast	1
5 мин	Фонетическая разминка: Ответь на вопросы • What's your date of birth? • What's your lucky number? • What's your house or flat number? • In what year will you be twenty? • What's the price of a cinema ticket in your town? • How long do you need to sleep each night? • How much money do you need to be happy?	1
5 мин	Объяснение нового лексического материала. Today we will speak aboutbut what about you have to guess. Our theme has the definite code. Let's look on the theme. It consists of numbers where each number is order of the letter in the alphabet. 20 9 13 5 1 10 4 10 21 9 2 5 18 19 So I give you 5 minutes to guess the theme.	1



7 мин

And who can name me our new theme?

So today we have to study the units of the time and names of numbers.

At once I want to tell you that the main aim of the lesson is to complete the puzzle. You will take the parts of the puzzle for every right answer. Which team at the end of the lesson will can to complete it will be winner.

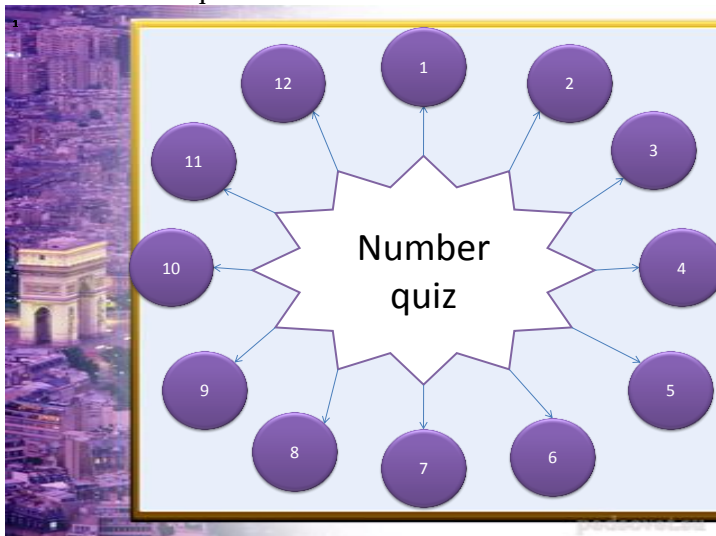
Let's look at the smartboard. What are units of time?

Times	Numbers
• <i>A millennium</i> - тысячелетие	• <i>A billion</i> - миллиард
• <i>A century</i> - век	• <i>A million</i> - миллион
• <i>A decade</i> - декада	• <i>A thousand</i> - тысяча
• <i>A year</i> - год	• <i>A hundred</i> - сотня
• <i>A month</i> - месяц	• <i>A dozen</i> - дюжина
• <i>A week</i> - неделя	• <i>A few</i> - немного
• <i>A day</i> - день	• <i>A couple</i> - пара
• <i>An hour</i> - час	• <i>A half</i> - половина
• <i>A minute</i> - минута	• <i>A quarter</i> - четверть
• <i>A second</i> - секунда	• <i>Nought</i> - ноль

Write only the words which you don't know.
Have you done?

5 мин

Now let's make the task "choose and answer"
You have to choose the number of the question and answer on it. I said that you have to find some information about number quiz.

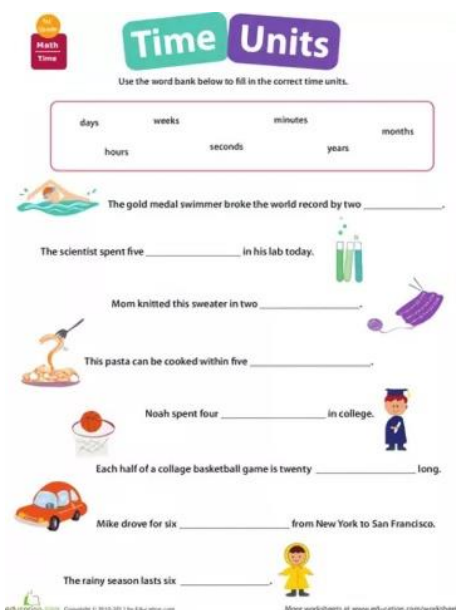


Работа с учебником.

Now open your book and look exercise 1. Read the task of this exercise.

4



5 мин	You have the lists of paper on you tables and you have to match the times with its meaning. <table><tr><td><i>A billion</i></td><td><i>1 000 000 000</i></td></tr><tr><td><i>A million</i></td><td><i>1 000 000</i></td></tr><tr><td><i>A thousand</i></td><td><i>1 000</i></td></tr><tr><td><i>A dozen</i></td><td><i>12</i></td></tr><tr><td><i>A few</i></td><td><i>Немного</i></td></tr><tr><td><i>A couple</i></td><td><i>2</i></td></tr><tr><td><i>A half</i></td><td><i>1/2</i></td></tr><tr><td><i>A quarter</i></td><td><i>1/4</i></td></tr><tr><td><i>Nought</i></td><td><i>0</i></td></tr></table>	<i>A billion</i>	<i>1 000 000 000</i>	<i>A million</i>	<i>1 000 000</i>	<i>A thousand</i>	<i>1 000</i>	<i>A dozen</i>	<i>12</i>	<i>A few</i>	<i>Немного</i>	<i>A couple</i>	<i>2</i>	<i>A half</i>	<i>1/2</i>	<i>A quarter</i>	<i>1/4</i>	<i>Nought</i>	<i>0</i>	1
<i>A billion</i>	<i>1 000 000 000</i>																			
<i>A million</i>	<i>1 000 000</i>																			
<i>A thousand</i>	<i>1 000</i>																			
<i>A dozen</i>	<i>12</i>																			
<i>A few</i>	<i>Немного</i>																			
<i>A couple</i>	<i>2</i>																			
<i>A half</i>	<i>1/2</i>																			
<i>A quarter</i>	<i>1/4</i>																			
<i>Nought</i>	<i>0</i>																			
4 мин	Let’s look the video and after you will say how many birds were there?																			
3-5 мин	Our next task is to complete the worksheet. It takes about 5 minutes for this task.																			
(дополнительно)		1																		
Итоги урока: 3 мин	Рекомендации учащимся по данной теме Our lesson is over I want you to choose the cloud which is more suitable for your mood now. I know I don’t know I want to know Домашнее задание:																			



Внешняя политика Казахского ханства при Хакназар хане.

Цой Юлия Владиславовна

Учитель истории

Общеобразовательная средняя школа имени Максима Горького №5

Туркестанская область, Сайрамский район, село Аксукент

Раздел долгосрочного плана: 6.4 В Развитие Казахского ханства в XVI – XVII веках		Школа: №5 им. М.Горького	
Дата:		ФИО учителя: Цой Юлия Владиславовна.	
Класс: 6		Участвовали:	Отсутствовали:
Тема урока		Внешняя политика Казахского ханства при Хакназар хане.	
Цели обучения для достижения на этом уроке (ссылка на учебную программу)		6.3.1.10 – определять роль казахских ханов в укреплении государства; 6.3.2.6 – анализировать внешнюю политику казахских ханов;	
Цель урока		Все: знают внешнее положение Казахского ханства в период правления Хакназар хана Большинство: выявляют роль Хакназар хана в укреплении Казахского ханства. Некоторые: проанализируют внешнюю политику Хакназар хана.	
Уровень мыслительных навыков		Знание, понимание, анализ	
Критерии оценивания		- Характерезуют внешнее положение Казахского ханства в период правления Хаказар хана - Определяют роль Хакназар хана в укреплении Казахского ханства. - Анализируют внешнюю политику Хакназар хана.	
Языковые задачи		Ученики демонстрируют навык говорения , слушания ,чтения. Терминология:ханство, орда, хан, султан,подданство,визирь, мурза.	
Приучение к ценностям		Национальное единство,мир и согласие в нашем обществе.	
Межпредметная связь		5 класс Естествознание (географическое положение Казахстана)	
Предшествующие знания		Знают о формировании казахского народа и о первых ханах Казахского ханства	
Ход урока			
Запланированные этапы урока	Виды запланированных упражнений на уроке		Ресурсы
Начало урока 5 мин	Организационный момент. При помощи метода «Аквариум» учащиеся делятся на группы. И:/(индивидуальная работа) Метод «Мозговой штурм» Когда было образовано Казахское ханство?		Хакназар хан картина https://go.mail.ru/search_images?q=%D0%A5%D0%B0%D0%BA%D0%BD%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%80



	Кто основал Казахское ханство? Кто такой Касым хан? При помощи картинки вывод на тему урока  ФО: / (формативное оценивание) стикер	https://go.mail.ru/search_images?src=go&fr=main&sbmt=1534751388436&q=%D2%9B%D0%B0%D1%81%D1%8B%D0%BC+%D1%85%D0%B0%D0%BD&us=9&ussp=mstp&usln=1&usstr=%D0%9A%D0%B0%D1%81%D1%8B%D0%BC+%D1%85%D0%B0%D0%BD&usqid=de9c8a4f05c7829b&hasnavig=0&sbmt=1534751388436#urlhash=9211503627879758165 Касым хан картина https://go.mail.ru/search_images?src=go&fr=main&sbmt=1534751460434&q=%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%85%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B5+%D1%85%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE&us=10&usln=1&usstr=%D0%9A%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%85%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B5+%D1%85%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE&us=10&usln=1&usstr=%D0%9A%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%85%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B5+%D1%85%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE&usqid=de9c9c6f66c7829c&hasnavig=0&sbmt=1534751460434#urlhash=8386618188455230029 Карта Казахского ханства https://go.mail.ru/search_images?src=go&fr=main&sbmt=1534751460434&q=%D0%BA%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%85%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B5+%D1%85%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE&us=10&usln=1&usstr=%D0%9A%D0%B0%D0%B7%D0%B0%D1%85%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%B5+%D1%85%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE&usqid=de9c9c6f66c7829c&hasnavig=0&sbmt=1534751460434#urlhash=8386618188455230029
Середина урока (25 минут)	И: / Метод «В поисках сокровищ» . Учащимся дается информация, связанная с темой урока. Учащиеся должны определить основные аспекты внешнего положения Казахского ханства в период правления Хакназар хана. Для увеличения уровня сложности можно добавить информацию, не имеющей отношения к уроку, и попросить учеников отличить нужную и ненужную для них информацию. Дескриптор: - Определил территорию при правлении Хакназар хана - Перечислил соседние государства Казахского ханства при Хакназар хане. - Выявил взаимосвязи между соседними государствами и Казахским ханством ФО: / смайлики П: / (парная работа)	Источник: http://e-history.kz/media/scorm/93/text/text.htm



	Активный метод « Третий лишний». Ученики делятся на пары. Раздается текстовый материал о роле Хакназар хана в укреплении Казахского ханства. Текст содержит правильную и неправильную информацию. Ученикам необходимо найти лишнюю(неправильную) информацию. По завершению задания проводится опрос. Дескриптор: - Определил роль политики Хакназар хана в укреплении Казахского ханства - Охарактеризовал историческое значение Хакназар хана в укреплении Казахского ханства. - назвал почему период правления Хакназар хана называют «эпохой Ренессанса»? ФО: / дерево блоб Г: / (групповая работа) со стратегией метод «РАФТ». Для анализа учащимся дается материал на тему « Внешняя политика Хакназар хана»									
	<table><tr><td>Роль От кого пишется текст</td><td>Аудитория Для кого пишется текст</td><td>Форма В какой форме пишется текст, жанр (письмо, жалоба, заявление, благодарность, пояснительная заявка, песня, и т.д.)</td><td>Тема О чем будет текст? Тема для текста</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	Роль От кого пишется текст	Аудитория Для кого пишется текст	Форма В какой форме пишется текст, жанр (письмо, жалоба, заявление, благодарность, пояснительная заявка, песня, и т.д.)	Тема О чем будет текст? Тема для текста					
Роль От кого пишется текст	Аудитория Для кого пишется текст	Форма В какой форме пишется текст, жанр (письмо, жалоба, заявление, благодарность, пояснительная заявка, песня, и т.д.)	Тема О чем будет текст? Тема для текста							
	Дескриптор: - Проанализировал внешнюю политику Хакназар хана. - Охарактеризовал историческое значение (не менее 2 фактов) внешней политики Хакназар хана. ФО: / дерево блоб									
Конец урока (10 минут)	К: / (Коллективная работа) Метод «Корridor знаний». Учащиеся становятся в корridor, в два ряда. Затем учащиеся задают друг другу вопросы. Обратная связь. С помощью способа "Светофор" направляю учащихся на соответствующую рефлексию: Зеленый цвет – побольше бы таких заданий Желтый цвет - задания понравились, но не все Красный - урок вовсе не понравился ФО: / устная похвала									



Дифференциация – каким способом вы хотите больше оказывать поддержку? Какие задания вы даете ученикам более способным по сравнению с другими?	Оценивание – как Вы планируете проверять уровень освоения материала учащимися?	Охрана здоровья и соблюдение техники безопасности
Распределяю учащихся по группам с равным составом по уровню знаний и навыков. Задания формируются по принципу от простого к сложному. Происходит дифференциация внутри групп. Используются индивидуальная, групповая и фронтальная формы работы	Использованные виды формативного оценивания: Стикер, смайлики, дерево блоб, устная похвала	Инструктаж по работе в группах Здоровье сберегающие технологии, использованы на уроке активные методы обучения, используются правила Техники безопасности. Соблюдение дисциплины
Рефлексия по уроку Была ли реальной и доступной цель урока или цели обучения? Все ли учащиеся достигли цели обучения? Если ученики еще не достигли цели, как вы думаете, почему? Правильно проводилась дифференциация на уроке? Эффективно ли использовали вы время во время этапов урока? Были ли отклонения от плана урока, и почему?	Используйте данный раздел для размышлений об уроке. Ответьте на самые важные вопросы о Вашем уроке из левой колонки.	
Итоговая оценка Две вещи, лучше всего прошедшие на уроке (в том числе преподавание и учение)? 1: 2: Что могло бы поспособствовать тому, чтобы урок прошел еще лучше? (в том числе и преподавание и учение)? 1: 2: Что я выяснил на этом уроке о классе или о достижениях/затруднениях отдельных учеников, на что обратить внимание на следующем уроке?		

Білім алмасудағы кедергілер

Аманжол Арман

Қазақ экономика, қаржы және халықаралық сауда университеті

Білім алмасудағы кедергілер, яғни, ұйымдардағы білім алмасуға кедергі келтіретін әр түрлі табиғи факторлар білім алмасу саласында жалпыға танымал зерттеу тақырыбы болып табылады. Ол жалпы білім беру саласындағы зерттеулердің ең дамыған бағыттарының бірі болып есептеледі.

Білім алмасудағы кедергілер мәселесі білім беруді басқару пәнінің ең дамыған компоненттерінің бірі болып табылатын ұйымдардағы білім алмасудың кең көлемді мәселелерінің маңызды бөлігі болып табылады. Шындығында, мұндай тосқауылдарды тудыруы мүмкін факторларды талқылау дүниежүзілік әдебиетте білім менеджменті саласындағы теориялық және тәжірибелік зерттеулердің басынан бастап бар.

Осы уақытқа дейін жинақталған зерттеулердің нәтижелері осы тосқауылдарды олардың негізгі себептерінің критерийіне сәйкес бірқатар санаттарға бөлуге мүмкіндік береді.

Егер білім алмасу кедергілеріне арналған эмпирикалық зерттеулердің салалық фокусы туралы айтатын болсақ, бұл мәселені білім менеджменті бойынша зерттеулердің жалпы маңыздылығына байланысты білімді ортақ пайдаланудағы кедергілердің назарын түрлі салалардың кең ауқымын тартты.

Алайда, осы жұмыстардың көпшілігінде зерттеу тақырыбы оқытушылар өзара немесе студенттер мен студенттер арасында білім алмасудағы кедергі болып табылады; өз кезегінде, жоғары оқу орындарының әкімшілік бөлімдерінде білім алмасу қолданыстағы эмпирикалық зерттеулерде нақты зерттеу тақырыбы болмады. Тиісінше, осы мақалада келтірілген зерттеудің ғылыми жаңалығы осы тақырыпты зерттеуде жатыр.

Зерттеу әдіснамасы эмпирикалық зерттеулердің бастапқы сатысы ретінде, құрылымдық емес материалдан алынған құрылымдардың сәйкестендірілуі негізінде, негізделген теориялық конструкциялар зерттеулердің келесі кезеңдері үшін қалыптастырылған «негізделген теория» (grounded theory) қағидаттарына негізделген. Сәйкесінше, эмпирикалық зерттеулердің бастапқы сатыларының ең маңызды әдісі, осы әдіснамаға сәйкес, абстрактты тақырып бойынша әңгімелесуден бастап, сұхбаттасуға жалғасып, жауап берушінің сөзінен негізгі конструкцияларды оқшаулауға көмектесетін түсіндірмелі сұрақтарды пайдалана отырып, әңгімелесуді тереңдете отырып жүргізуге болады.

Әртүрлі респонденттер арасындағы конструкциялардың деректерін салыстыру негізінде, кейінгі гипотезалар зерттеудің одан арғы кезеңдері үшін тұжырымдалуы мүмкін, ол неғұрлым қатаң сандық әдістерді қолдануды талап етеді.

Мұндай әдіснама осы зерттеу үшін маңызды болып көрінеді, себебі жоғары оқу орындарында әкімшілік процестер білім алмасудағы кедергілер туралы әдебиеттерде аз көңіл бөлінеді. Тиісінше, белгілі бір айнымалы мәндермен сандық зерттеуге кіріспес бұрын, қандай факторлар осындай айнымалыларды қалыптастыру үшін негіз бола алатынын анықтау қажет.

Анықталған кедергілер, негізінен, білім беру бағдарламасының білім беру мекемесінің ұйымдық құрылымының ерекшеліктеріне немесе зерттелген білім беру бағдарламасына қызмет ететін ақпараттық инфрақұрылымның ерекшеліктеріне байланысты ақпараттық және технологиялық сипатқа байланысты ұйымдастырушылық және басқарушылық типте болады.

Ұйымдық және басқарушылық сипаттағы кедергілер көп жағдайда оқу орнының ұйымдық құрылымында функционалдық ұйымдық құрылым элементтерінің және әкімшілік



қызметкерлердің қосарлы бағыныштылығымен біріктіріледі, бұл коммуникациялардың шамадан тыс орталықтандырылуына және әкімшілік қызметкерлердің ресми нұсқауларының жеткілікті түрде нақты сипаттамасына әкеледі

Жаңартылған білім беру мазмұны бойынша оқытудың жаңа әдіс-тәсілдерінің сабақта қолданылуы жайлы рефлексивтік есеп

Исмакова Меруерт Мусафиновна

Ағылшын тілі мұғалімі

Қарағанды облысы, Шет ауданы, Ақадыр кенті,

Ю.А.Гагарин атындағы мектеп-лицейі

Қазіргі заман талабына сай болашақ ұрпақтың оқып білім алуын еліміз бірінші орынға қойып отыр. Білім беру мен білім алудағы атқарылатын қарқынды жұмыс ұстаздарың еншісінде екені айтпаса да белгілі. Білім беру мазмұнын жаңарту білім берудің қазіргі заманғы үрдістерін және қазақстандық білім берудің үздік практикасын кіріктіруге бағытталған. Оқыту мен оқудың қазіргі заманғы әдістері мұғалімнің күнделікті тәжірибесі және кәсіби мәнмәтінмен өзара байланыста қарастырылады. Оқудың тиімді бағасын және оқыту үшін тиімді бағаны түсіну оқыту мен оқудағы барлық жаңа тәсілдермен тығыз байланысты. Соңғы зерттеу жұмыстары біздің ұғымымызда қалыптастырушы бағалау үдерісінің едәуір дамуына және оны оқыту мен оқуды қолдау үшін пайдалану мүмкіндігіне ықпал етті.

Ағылшын тілін үйрету барысында оқушыларға айтылым, тыңдалым, оқылым, жазылым сияқты төрт дағдыны қалыптастыру маңызды деп ойлаймын. Себебі, сабақта үйренген теорияны іс-жүзінде қолдану оқушыларға қиынға соғатыны мәлім. Сондықтан осындай дағдыларды оқушыларға меңгерту үшін оқытудың жаңа әдіс-тәсілдерін тиімді қолдану маңызды деп ойлаймын. Сондықтан да, әр сабақты өткізу барысында оқыту мен оқудағы жаңа тәсілдер, сыни тұрғыдан ойлау, АКТ-ны пайдалану, оқушыларды жас ерекшеліктеріне сәйкес оқыту және оқу, оқыту үшін бағалау және оқуды бағалау, көшбасшылық сынды модульдерді тиімділігіне қарай қолдану жаңартылған білім беру мазмұнының негізгі түйіні. .

Сыныптың ахуалын жақсартып, оқушыларға сабақты бастамас бұрын жақсы көңіл-күй сыйлау мақсатында «Жүректен жүрекке» деп аталатын сергіту сәтін ұйымдастырдым. Сергіту сәтінің ережесі бойынша қатысушылар айнала отырады. Сосын бірі бастап, келесі адамның кезекпен қолын алып, тілегін айтады. Жаңа сабақты сұрамас бұрын, мен оқушылардан үйге берілген өткен жаңа сөздерді қайталап жаттап келу тапсырмасын сұрадым. Үй тапсырмасын сұрау үшін мен «Шеңбер» әдісін қолдануды жөн көрдім. Ойынның ережі бойынша оқушылар шеңбер жасай тұрып кезекпен тақырыпқа байланысты барлық білетін сөздерін айтып шығады. Бірақ бір-бірінің сөздерін қайталамау керек егер қайталаса ойыннан шығады. Бұл ойын оқушыларға өте қызықты болумен қатар, басқаларды тыңдауды, олардан жеке-жеке сұрағанда жауапкершіліктің маңыздылығын үйренді, ал мен уақытты үнемдеумен қатар олардың қаншалықты сөздерді білетінін немесе білмейтінін тексердім. Бұл ойынның Шеңбер деп аталуының өзінде мән бар екенін түсіндім себебі оқушылар отырғаннан тұрып бір-біріне қарап тұрғанда олар өзара бағалады және қызығушылығының артқанын байқадым. Әрине, үй тапсырмасын орындап келген оқушыларды ауызша мадақтап отырдым.



Жаңа сабақтың мақсатын, күтілетін нәтижелерді оқушыларға түсіндіріп болған соң, олардың сын тұрғысынан ойлау қабілетін дамыту және сабақтың тақырыбын табу мақсатында оларға бейнематериал көрсеттім. «Сыни тұрғыдан ойлау технологиясының» атқаратын рөлі өте зор. Себебі, аталмыш технологияның негізгі мақсаты қоғам азаматын қалыптастыру болып табылады. Бейне жазбаны көріп болған соң оқушылар өз болжамдарын айтты. Бұл тақырып оқушыларға жаңа болған соң олар «академиялық демалысты» әрқайсысы әр түрлі болжап тақырыбын айтуға тырысты. Кейбіреулері оны Жұмыстан кейінгі жазғы демалыс немесе Жұмыстан уақытша шығу деген сияқты болжамдар болды. Ары қарай ойларын жинақтаулары үшін мен оларға мысалдар келтіріп отырдым. Сабақтың тақырыбын тапқаннан кейін мен оларға тақырыпты толығырақ түсіндіру мақсатында What comes first to your mind when you hear the phrase “a gap year”? What do you know about a gap year? Are there more advantages or disadvantages of taking a gap year? секілді ой түрткі болатын сұрақтар қойдым. Сұраққа жауап бере алмаған оқушыларды ынталандыру барысында Сен қалай ойлайсың? Осы оқушымен келісесіңбе? Деген секілді бағыттаушы сұрақтарды қойып отырдым.

Жаңа сабақты оқушыларға меңгерту үшін мен оқушыларға «Академиялық демалыс алудың артықшылықтары мен кемшіліктері» жайлы мәтінді бердім. Олар жұмыстарын бастамас бұрын осы тақырып аясында болжау сұрақтарын қойдым. Сыныпты топқа бөлу үшін 1, 2, 3 сандары жазылған карточкалар таратылып берілді де сандарға байланысты үш топқа бөлінді. Топ ережесін сақтау маңызды екенін ескерткеннен кейін оқушыларға берілген мәтін бойынша: мәтінді мұқият оқып, басқа топтарға түсіндіруге дайын болып, әр топ мәтінге байланысты бір ашық сұрақ, екі TRUE/ FALSE сөйлемдерін жазу тапсырмалары берілді. Кейін оқып түсініп болған соң таныстырылымға 2 минут уақыт берілді. Мен бұл сабақта күткен нәтижеге жеткенін және оқушылардың қаншалықты түсінгенін байқау үшін «Джигсо» әдісін қолдануды ұйғардым. Бұл әдісті қолданудағы мақсатым уақытты үнемді пайдалану, мәтіндегі әр бөлімді талқылау кейін басқа топтарға түсіндіру болды. Себебі, Бефельдің пирамидасы бойынша талқылау арқылы 50% ал өзгеге түсіндіру арқылы 90% есте қалатыны мәлім Мерсердің пайымдауынша сыныптағы диалогтік әңгіменің ең негізгі табысқа жеткізетін түрі ол зерттеушілік әңгіме. Ұжымдық түсіну мен білім беруге қол жету аясындағы табысты талқылауларда әңгіменің зерттеушілік түрі басымдыққа ие болады. Сондықтан осы тапсырманы орындау барысында мен оқушылардың бір-біріне сұрақ қойып пікір алмасуларын қадағаладым. Тақырыпты талқылау барысында оқушылар «егер бұл жағдайда», «мүмкін», «сол себепті» сынды сөздерді қолданып, жұмыла талқылауға кірісті. Осы тапсырманы орындамас бұрын айтылым дағдысын дұрыс қалыптастыру үшін оқушылармен бірлесіп тақтаға «табыс критерийлерін» құрастырып шықтық. Әрине бұл тапсырма арқылы мен оқушылардың сөйлеу дағдысын қалыптастыруды көздеген болатынымын. Сәйкесінше табыс критерийі осы орайда құрылды. Атап айтсақ: 2 минуттық сөз, жаңа сөздерді қолдану, дауыс ырғағы, сөздердің дұрыс дыбысталуы. Бұл табыс критерийлері оқушылардың дұрыс әрі нақты сөйлеуіне, неге көңіл аударуларына бағыт-бағдар беріп отыратынын және басқалардың ойын құрметтеп соңына дейін тыңдауына көмектесетінін алдыңғы сабақтарымда байқаған болатынымын. Оқушы өз ойын жинақтап, уақытты ескере отырып нақты мәлімет айтуға тырысты 7Сыныпта диалогтік оқытуды қолдана отырып мен оқушылардың пікір алмасу барысында өз білімдерімен бөлісе отырып үйренетінін түсіндім. Сондай-ақ бұл оқушылардың жақын арада даму аймағына зор ықпал жасайтынын білдім. Бұл мәтінді оқушылардың жас ерекшеліктеріне байланысты тандап, олардың деңгейлеріне байланысты бердім. Төмен деңгейлі оқушыларға түсінікті болу үшін жаңа сөздердің мағынасы жазылған мәтіндер берілді. Оқушылардың оқу нәтижесін, қызығушылығымен қиындықтарын қадағалау мұғалімдердің міндеттерінің бірі. Сондықтан қадағалауды өткізу үшін оқушылардың нені білетініндігін және не істей алатындығын, сонымен қатар олар қандай қиындықтармен кездесуі мүмкін екендігін анықтау қажет. Осы тұжырымды негізге ала отырып оқушылардың топтық жұмыстарын бақылағанда байқағаным, кейбір оқушылар өздігінен жұмыс істеуге



кабілетті ал кейбіреулері қабілетті емес оларға мұғалімдердің көмектері қажет екенін түсіндім және бұл оқушылар сабақтың нақты мақсаты мен тапсырманы түсіне отырып өзін-өзі реттеуге қиналады. Мысалы В деңгейлі С есімді оқушымың өз бөлімін басқаларға түсіндіргенде оқығанын жеткізуге қиналғанын сонымен қатар уақытты үнемді пайдаланбағанын түсіндім. Бірақ деңгейлері жоғары оқушылар көшбасшылық танытып көмектесіп отырды. Өйткені сыныпты «мұғалімнің аймағы» деп түсінетін кейбір оқушыларға әрдайым мұғалімнің қолдауы керек. Сонымен қатар, оқып түсінгенін айтуға қысылатын оқушылардың болғанын байқадым. Осы тұста мен оқушыларда Чиксентмихайдың «өзіндік мақсатты» қалыптастыруға арналған жағдайларында айтылғандай төмен деңгейлері оқушылардың тапсырмасы қиын болса мазасыздық болатынын ескермеппін. Сондықтан мен оқушыларға мәтіннің мағынасын түсінуде кілтті фразалардың астын сызып бердім де сол тірек сөздерді айтылымда қолдануларына нұсқау бердім. Деңгейлі тапсырмаларды бергенде тек қана жаңа сөзді ғана емес, мәтінді төмен деңгейлі оқушылардың деңгейлеріне сай етіп беру керектігін болашақта ескеретін боламын. Осы тұрғыда оқушылардың қиындықтарымен нәтижелерін бақылап, бағыт-бағдар беріп көмек көрсететін мұғалім екенін ұқтым. Бұл үдерісті Жером Брунер «көпіршелер тұрғызу» деп тауып айтқанына келісемін. «Көпіршелер тұрғызу» ұғымының метафоралық түрде қолданылуы астарында жетекшінің оқушыларды біртіндеп тапсырманы аяқтауға «итермелеуінде» көрініс беретін, үнемі ұлғайып артып отыратын қолдауы жатыр деген түсінік жатыр. Оқудың дамуы барысында оқушыға жол көрсету біртіндеп азаюы керек, себебі оқу үдерісін дамыту арқылы оның мәні де айқындалады, өздігінен реттелетін болады деген сүйене отырып оқушылардың өздерінің жұмыс жасауларына мүмкіндік бердім Ал, С деңгейлі М есімді оқушым мәтінді оқып болған соң не істейміз? Қанша уақытымыз бар? деген сұрақтарды қойды. Бірінші аяқтаған топ үш рет шапалақтау арқылы өздерінің тапсырманы аяқтағандарын көрсетті. Бағалау барысында оқушыларға табыс критерийлерін қайта оқып дұрыс бағалауын сұрадым. Мен оқушыларға әділ бағалауын өтінгеннен кейін оқушылар бір-бірін мұқият тыңдай бастады. Тапсырманы орындап болған соң топтар «Екі жұлдыз бір тілек» әдісін пайдаланып өзара бағалады. Осы әдіс оқушыларға жақсы көңіл күй сыйлағанын байқадым. Бір тілек айту арқылы оқушылар бір-біріне жаңа идея ұсынып отырды және оқушылардың жауапкершілігі артқанын және өздерінің оқудың қай сатысында тұрғанын білгенін және өзара бағалаудың маңыздылығын түсінгенін байқадым ал ұсыныстарын түзету керек екен деп түсінді. Тәжірибе кезеңінде сабақтар топтамасын өткізу арқылы түйгенім, сындарлы теорияның оқушыға нақты білім беруді мақсат тұтқан мұғалімнің оқушылардың идеялары мен білім - біліктілігін дамытуға ықпал ететін міндеттерге сәйкес ұйымдастыруын талап ету арқылы оқушылардың ойлау кеңістігін ұлғайтуға, оқытылып отырған пәнді, менің жағдайымда ағылшын тілін, терең түсінуіне, алынған білімді өмірде тәжірибелік тұрғыда қолдануға бағытталған екен. Сабаққа кері байланыс ретінде оқушылар «Эмоция графигін» толтырды. Бұл графикті олар: Академиялық демалыс бойынша қойылған сұрақтар мен видеожазбаға; топтарды бөлуде қолданған әдіс-тәсіл; топта жұмыс істеу; таныстырылым бойынша толтырды. Бұл әдіс оқушылардың ойын жинақтауына, әр тапсырманы саралап бағалауына септігін тигізді деп ойлаймын. Кейін осы сабақтан алған әсерлері жайлы екі оқушыдан кері байланыс алғанда оларға «Шеңбер» , «Джигсо» әдістерінің ұнағанын айтты. . Сабақтың сәтсіз тұстары ретінде жаңа сөйлемдерді бергеніммен сол сөздерді қолданып өз ойларын жеткізу қиынға соққанын айтып өтті. Мен келешектегі басқа сабақтарымда оқушыларға көбірек уақыт беру керектігін түсіндім. Қорытындылай келе жаңартылған білім беру мазмұны бойынша тиімді әдісті пайдалану ол мұғалімнің шеберлігіне, іздемпаздығына, оқушылармен қарым-қатынасты дұрыс жолға қоя білуіне байланысты екенін оқу барысында тренеріміз Байжигитиова Толеубике Рымхановнаның үйреткен тәжірибесінен алған әсерім көп болды, жаңартылған бағдарламаны жүзеге асыруда қосқан үлесі өз дәрежесінде өтті. Келешекте болашақ ұрпақты білім алуға, жан-жақты қырынан көрсетуге, жетілдіруге ат салысамын.



Детско-родительские отношения в неполной семье и их влияние на особенности поведения и развитие личности подростка

Калымова Асель Кайратовна

Старший преподаватель, кафедры педагогики, психологии и социальной работы.

Доктор PhD.

Кокшетауский государственный университет им.Ш.Уалиханова, г.Кокшетау

Актуальной проблемой современной ситуации в обществе – это рост числа разводов. Соответственно проблема формирования личности подростка в неполной семье. В детско-родительских отношениях, по мнению ученых, существует два независимых измерения – это любовь и автономия, противоположное – враждебность и контроль. Эти два измерения нужно отнести к подростковому периоду. Ведь этот период характеризуется этими измерениями. Оно относится непосредственно к эмоциональному отношению между родителями и подростком.

Родители в глазах ребенка выступают в разных ипостасях: мать является источником поддержки и эмоционального тепла, отец представляет собой – власть, распорядитель поощрений, наказаний. Как образец, мать представляет собой пристанище, где ребенок чувствует себя под защитой. Отец – старший друг и советчик, воплощение мужественности, пример для ребенка. Соотношение этих ролей и психологическая значимость изменяется по мере взросления.

Проблема отношений матери с детьми в неполной семье имеет выраженный оттенок в воспитании. Особенно остро наблюдается в семье, где супруги разведены. Весь процесс воспитания и отношений в такой семье эмоционально выражены. Наблюдаются две крайности, во взаимоотношениях матери и ребенка. Первая, жесткость мер воспитательного влияния, особенно в отношении мальчиков. По мнению ученых, это связано с ревностью, которое обусловлено отрицательным отношением общению сына с отцом. Проявление у матери чувств негодования из-за имеющихся у мальчика нежелательных черт характера бывшего мужа. Нередко мальчики становятся объектом ненависти, недовольства и частые срывы на них. Эти конфликты в неполной семье, носят характер мщения матерей [1].

Вторая, стремление компенсировать отсутствие отца в семье, через гиперопеку, контроль, сдерживание инициативы ребенка. Что способствует формированию эмоционально ранимой, безынициативной, несамостоятельной, поддающейся внешним влияниям, управляемой извне, эгоистической личности.

Б.И. Кочубей считает, существуют несколько соблазнов, которые могут подстергать мать, оставшуюся без мужа. Эти соблазны приводят к ошибочному поведению матери в отношениях с детьми, что в конечном итоге вызывает разного рода деформации в их психическом и личностном развитии [2].

Первый соблазн – где мать посвящает свою для ребенка. Женщина, не имеющая мужа, свои надежды возлагает на ребенка. Полностью посвящает себя ребенку, отказывается от общения с друзьями, досуга, личной жизни. Она считает, что должна сделать все для ребенка – оберегать, расти его в благополучии и гармонии. Полностью отдает себя воспитанию ребенка, избегает изменений в своей личной жизни. После развода руководствуется принципом: «Я не смею и не могу себе позволить...».



В этих отношениях присутствует тревожность. Любой проступок, его неудача превращаются в трагедию. Из-за боязни, что ребенок может попасть в дурную компанию, может наделать множество проступков, она ограничивает самостоятельность, сужает круг общения, проявляет частый интерес к занятиям ребенка. Результат таких отношений – это замыкание ребенка в себе и усиление привязанности друг другу.

На первых порах такое отношение устраивает ребенка, но потом он испытывает дискомфорт. Мать же приобретает понимание того, что посвятив всю жизнь, отдав свою молодость, приходит к выводу, ребенок должен платить тем же. По мнению матери, теперь ребенок должен также как она когда, жертвуя своими планами, посвятила свою жизнь ему, теперь очередь ребенка, поступаясь собственными жизненными планами и установками: он должен принести свою жизнь в жертву стареющей матери.

В подростковом возрасте такие отношения вызывают бунт. Этот бунт бурного характера, и протекает в условиях материнской тирании, хотя эта тирания со стороны выглядит в мягких формах. Последствия таких взаимоотношений очень серьезные и для мальчиков и девочек. Они выражаются в следующем:

Мальчики, воспитанные в материнской семье ищет себе подругу подобие матери, добрую, заботливую, которая принесет себя в жертву ради него, опекающую и понимающую. Он не самостоятелен, не решителен. Отсутствует по отношению к женщине любовь, забота.

Девочки, в поисках самостоятельности, пути высвобождения. Против излишних материнских забот, не имея представления о мужчинах, может совершить непоправимые проступки. В таких случаях наблюдается раннее замужество девочек и повторение судьбы своей матери-одиночки.

Второй соблазн характеризуется борьбой с образом мужа. Любой развод для женщины болезненный и драматичный. Драматичность состоит в ненависти, досаде и негодовании по отношению к мужу, который не оправдал ее надежды. Она, чтобы оправдать свое положение утрирует отрицательные черты бывшего супруга. Она старается оправдать себя, снять с себя чувства вины за распавшийся брак. Все неудачи свои вымещает на детях.

Таким образом, рассмотрев выше перечисленные соблазны неправильного воспитания, матери после развода, бояться потерять любовь ребенка. Осознавая, что неполная семья – это урон для ребенка, чувствуя свою вину, матери в целях компенсации больше начинают опекать ребенка, ограничивать свободу, а также при малейших отклонениях в эмоциональном плане вымещают злость на своих детях. Распад семьи всегда болезненно переживается и взрослыми, и детьми. Внутренняя дисгармония взрослых после развода накладывает отпечаток на формирование личности ребенка, потому что дети во многом воспринимают события, ориентируясь на реакцию взрослых. Что касается роли отца в воспитании ребенка, то испокон веков отец являлся в семье финансовым источником. Поэтому, в основной массе семей воспитанием занимаются женщины. Статус мужчины раньше был высоким, он являлся защитником, но и был показателем духовного состояния семьи. В настоящее время, существует тенденция, что отец в воспитании детей не участвует.

Мужчина, отец всегда в семье символизировал силу и защиту. Психологически мужчина всегда в своем решении и поступке был жестким и неотступным. Сейчас дела обстоят так, отец в семье присутствует как бы формально, он большее время отсутствует, в воспитании не участвует. Получается такая ситуация, что он есть, и его нет. Мама всегда ласковая, всегда рядом, всегда защитить. А папа всегда отсутствует. Это отсутствие неблагоприятно влияет на мальчиков. Не происходит идентификации, то есть восприятие себя подобно другому, отсутствует пример подражания. Ведь успешность идентификации зависит от авторитетности родителя того же пола в воспитании детей, то есть опять же от воспитания, от поведения родителей в собственной семье.

Воспитание детей в неполной семье является наиболее проблематичной и уязвимой. По статистическим данным высокое число детей с девиантным и делинквентным поведением



выходцы из неполных семей. Нездоровая атмосфера в таких семьях – это высокий риск приобщения и злоупотребления детей к алкоголю.

Ограниченность воспитательных возможностей неполной семьи состоит из материальных, педагогических и морально-психологических факторов. В неполной семье – забота о детях, о материальном благосостоянии лежат на плечах одинокой женщины. Порой все обязанности выполняются ею неполно. Она постоянно в поиске высокооплачиваемой работы, постоянно на работе, подросток большее время предоставлен самому себе. В итоге матери из-за усталости, каждодневной напряженности приводит к дефициту общения, недостатку внимания, недостаточный контроль. Это все приводит к безнадзорности детей.

Главным фактором неполноценности в воспитании в неполной семье является - морально-психологическим. Ведь для ребенка одинаково дороги родители, они в равной степени нужны ему. У него не существует разделение между родителями. Каждый из родителей имеет свое место, свою неповторимую индивидуальность и ценность. Отсутствие в семье одного из родителей – это нарушение, дисбаланс семейной жизни.

Основными признаками неполной семьи являются распад брака, смерть одного из родителей, внебрачное рождение. По статистике число внебрачной рождаемости превышает остальные причины неполной семьи. Более уязвимой психологически является неполная семья вследствие развода. Всякий развод – это болезненный процесс для всех членов семьи. Всегда развод сопровождается скандалами, оскорблениями, унижениями. Распадающийся брак вызывает все самое дурное в супругах. Для психики детей непоправимый урон, когда взрослые спекулируют ими, делят их между собой, когда они становятся свидетелями судебных тяжб.

Повторный брак всегда для ребенка пагубно влияет, потому что другой взрослый не заменит родного отца или мать. Дети в большинстве случаев повторного брака чувствуют себя ущемленными.

Последствия развода формируют у детей замкнутость, агрессивность, капризность и тревожность. В подростковом возрасте формируются повышенная эмоциональность, неуравновешенность, болезненная чувствительность. Психика становится более ранимой, не покидает долго чувство одиночества. Они грубые, резкие в высказываниях, раздражительны, пассивны и некоммуникабельны.

Доказано наличие связи между типом семьи (полная, неполная) и интенсивностью использования психологических защит. У подростков из неполных семей чаще всего отмечается интенсивное использование таких психологических защит как "деградация", "проекция" и "гиперкомпенсация", тогда как у подростков из полных семей доминирует использование "проекции".

Таким образом, вследствие распада семьи, ребенок получает отрицательное влияние на психику личности. Основные качества, которые приобретает ребенок – это неустойчивая эмоциональность, неуравновешенность, болезненная чувствительность, грубость, раздражительность, пассивность. Развод всегда имеет комплекс неблагоприятных факторов, влияющих отрицательно на всех членов семьи.

Литература:

1. Божович Л.И. Избранные психологические труды. Проблемы формирования личности. М., 1995.
2. Кон И.С. Психология ранней юности. М., 1989.

Қазақстанның болашағы Будущее Казахстана

Маленькая звездочка на небосклоне успеха

Каждый ребенок талантлив,
главное – помочь ему найти себя

**Ли
Дарья
Владимировна**

Дети – это будущее страны. Наш журнал освещает рассказы об одаренных и талантливых детях в стране. Ли Дарья ученица 3 класса КГУ «Школа-лицей №17» города Балхаш.

Дарья увлеченный, развитый и целеустремленный ребенок, гармонично развитая личность. Отлично учится в школе-лицее, занимается творчеством, спортом, ментальной арифметикой, дополнительно изучает английский язык. Многократная активная участница и победительница разноуровневых соревнований, конкурсов и олимпиад в том числе: школьных, городских, республиканских и международных. Обладатель дипломов, медалей, кубков и денежных премий в различных видах образовательной и внешкольной деятельности.

Достижения:

Международный математический конкурс-игра «Кенгуру», г.Санкт-Петербург, Россия, 1 место, диплом и медаль. Городское соревнование по художественной гимнастике, фитнес-клуб «Лера», студия «Грация», 1 место, почетная грамота, медаль. Городские соревнования по плаванию. Два вторых места, почетные грамоты, медали. Городская выставка картин, диплом. Персональная выставка в рамках республиканского педагогического форума «Ұлы дала мұрагерлері». Международная олимпиада ISMA – 2018 по металлической арифметике, г.Алматы, РК. Титул «Чемпион», диплом, кубок. Международная олимпиада WAMAS – 2018 по металлической арифметике, г. Дубай, Объединенные Арабские Эмираты. Титул «Чемпион из чемпионов», диплом, кубок, премия – 150 долларов США. Международная олимпиада ISMA – 2019 по металлической арифметике, г.Астана, РК. Титул «Супер чемпион», диплом, кубок, премия – 30000 тенге. Международная олимпиада WAMAS – 2019 по металлической арифметике, г.Анталья, Турция. Титул «Супер чемпион», диплом, кубок, премия – 200 долларов США.

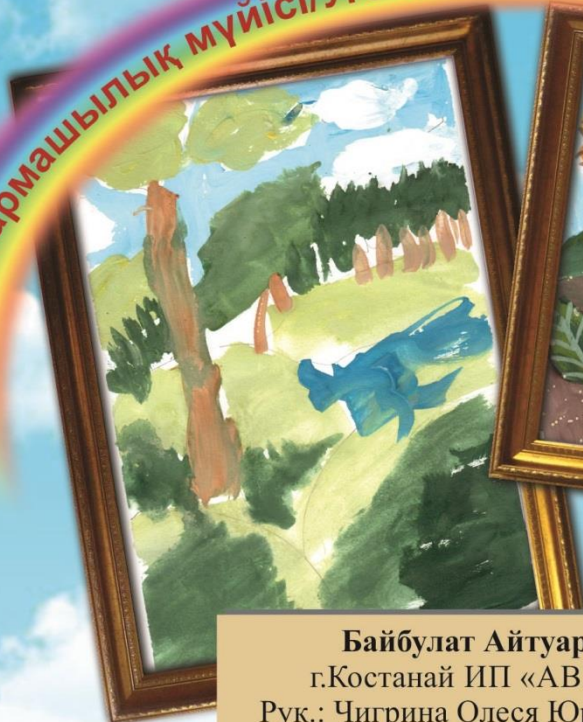
Интересы: живопись, футбол, химия.

Мы спросили у родителей, как они помогают ребенку достигать поставленной цели и добиваться успеха:

Чтобы добиться успеха, мы с детства приучаем ребёнка к труду, упорству в достижении цели. С четырех лет Даша занимается английским языком, с шести лет художественной гимнастикой и ментальной арифметикой. Когда что-то не получается, то учим Дашу верить в себя и в свои силы. На соревнованиях внушаем не заикливаться на призовых местах и наградах, а советуем получать удовольствие от соревнований, встречи с новыми людьми и странами. Сейчас Даша начнёт учёбу в четвертом классе, и мы твердо верим на новые свершения в ее дальнейшей жизни.



Шығармашылық мүйісі/Уголок творчества



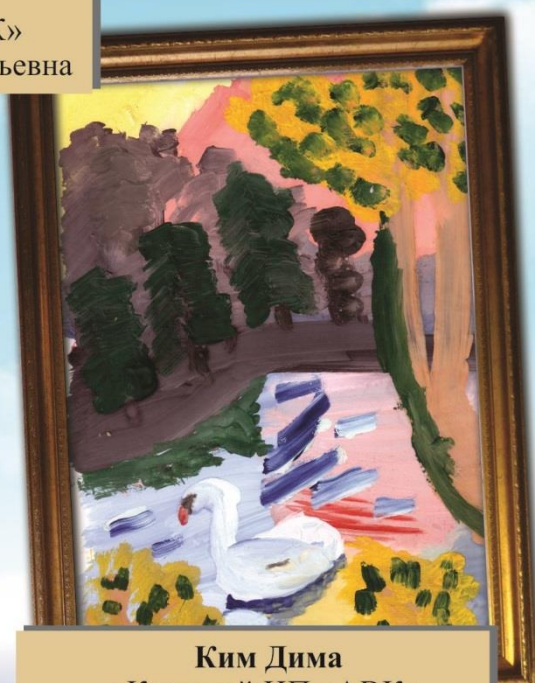
Байбулат Айтуар
г.Костанай ИП «АВК»
Рук.: Чигрина Олеся Юрьевна



Мартынюк Саша
г.Костанай ИП «АВК»
Рук.: Чигрина Олеся Юрьевна



Мустафин Ислам
г.Костанай ИП «АВК»
Рук.: Чигрина Олеся Юрьевна



Ким Дима
г.Костанай ИП «АВК»
Рук.: Чигрина Олеся Юрьевна



Жалмухамед Айлана
г.Костанай ИП «АВК»
Рук.: Чигрина Олеся Юрьевна



Рябикова Настя
г.Костанай ИП «АВК»
Рук.: Чигрина Олеся Юрьевна



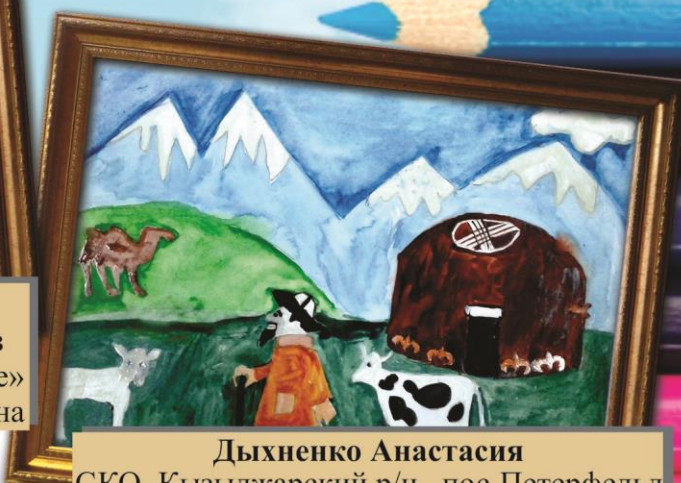
Сон Камила Викторовна
Павлодарская обл., г. Экибастуз
Творческая мастерская «Art in me»
Рук.: Тулеубаева Анель Муратовна



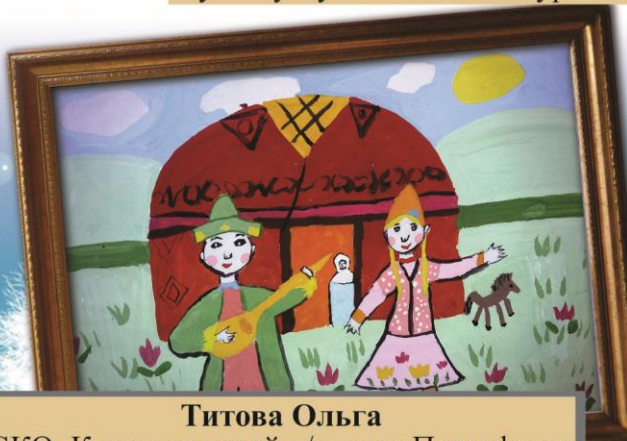
Брендель Михаил Петрович
Павлодарская обл., г. Экибастуз
Творческая мастерская «Art in me»
Рук.: Тулеубаева Анель Муратовна



Жакенов Тимур Еркемович
Павлодарская обл., г. Экибастуз
Творческая мастерская «Art in me»
Рук.: Тулеубаева Анель Муратовна



Дыхненко Анастасия
СКО, Кызылжарский р/н., пос. Петерфельд
ГККП ясли/сад «Ак бота»
Рук.: Скорых Марина Александровна



Титова Ольга
СКО, Кызылжарский р/н., пос. Петерфельд
ГККП ясли/сад «Ак бота»
Рук.: Скорых Марина Александровна



Потапова Екатерина
ВКО, г. Семей СОШ № 32
Рук.: Кимкина Валентина Михайловна



Требования к содержанию и оформлению

Авторские права.

Высылая материалы, автор гарантирует, что

- по данной работе у автора нет обязательств перед третьими лицами, препятствующими размещению материалов;

- отправляя материал для публикации в журнале, Вы подтверждаете, что права на нее принадлежат Вам, и если возникнут проблемы с соблюдением авторских прав, то обязуетесь разрешать их самостоятельно;

Требования к содержанию и оформлению статей:

1. В структуру статьи должны входить: заглавие статьи; ФИО автора/ов; занимаемая должность; название учреждения; город/район; текст статьи; список литературы, который должен содержать лишь цитируемые в тексте работы.

2. Заглавие статьи должно быть информативным, лаконичным.

3. Статья предоставляется в редакцию журнала в электронном виде.

4. Объем статьи не должен превышать **4 страниц** формата А4, страницы должны быть целиком заполнены текстом. Шрифт 14 Times New Roman, интервал – 1,0. Поля: слева, справа, сверху, снизу – 2 см, включая таблицы, схемы, рисунки и список литературы.

5. Все формулы должны набираться в «Редакторе формул» в текстовом редакторе Word.

6. Все графики и диаграммы и прочие выстраиваемые объекты должны быть снабжены числовыми данными, обеспечивающими при необходимости их (графиков, диаграмм) достоверное воспроизведение, размер шрифта -12 пт.

7. Табличные сноски располагаются под таблицей.

8. Список литературы оформляется в конце статьи.

9. Статья сопровождается краткими аннотациями (5-7 предложений), содержащими информацию о тематике и проблематике статьи, цели ее написания.

10. Ответственность за содержание статьи несут авторы.

11. Редакционная коллегия оставляет за собой право публикации или отклонения статьи.

12. Материалы авторам не возвращаются.

13. Статьи, оформленные с нарушением требований, к регистрации не принимаются.

14. Фото не помещать в текст (сохранять отдельно в формате JPG с нумерацией от №1, №2). В тексте статьи указывать номер фото, выделяя жирным шрифтом.

15. В отдельном от статьи файле (Заявка) указываются сведения об авторе: ФИО, учёная степень, учёное звание, занимаемая должность, название учреждения, домашний адрес, контактные телефоны, e-mail.

16. Можно приложить качественную фотографию автора (в электронном виде).

17. Редакционная коллегия имеет право вернуть на доработку автору материалы при невыполнении предъявляемых требований, наличии орфографических, грамматических и стилистических ошибок, отрицательной рецензии.

18. Статья обязана сопровождаться Рецензией, с подписью автора и печатью учреждения, в которой работает рецензент (авторами рецензии могут быть, руководители МО, методисты, ППС института или вуза)

19. Материалы представляются на казахском или русском языках на электронный адрес **ziat.journal@mail.ru**

Требования к содержанию и оформлению методической разработки:

1. Представляемый материал (методическая разработка, конспекты) должен являться оригиналом, не опубликованным ранее в других печатных изданиях.

2. Первая страница должна содержать следующую информацию: заглавие, фамилию, имя автора, место работы (наименование организации) автора, далее следует текст.

3. В конце метод.разработки должен быть приведен список использованной литературы.

4. Материалы представляются на казахском или русском языках на электронный адрес ziat.journal@mail.ru в формате «Microsoft Word».

5. Объем текста не должен превышать **4 страниц** формата А4. Набор текста должен быть осуществлен с учетом соблюдения общепринятых стандартов (абзацные отступы, «одинарный» межстрочный интервал и тп.), тип шрифта «Times New Roman», шрифт 14, интервал – 1,0. Поля: слева, справа, сверху, снизу – 2 см.

6. Ответственность за содержание материала несут авторы.

7. Методические разработки, оформленные без соблюдения данных требований не принимаются к публикации.

8. При наличии редакционных замечаний материал так же возвращается автору на доработку.



Мазмұны мен ресімделуіне қойылатын талаптар

Авторлық құқық.

материалды ұсынғанда, автор кепілдік береді

- осы жұмыс бойынша авторда материалдарды орналастыруға кедергі келтіретін үшінші тұлғалардың алдында міндеттемелер жоқ;

- журналға материалды жариялауға жібере отырып, сіз оған деген құқық Сізге тиесілі екенін растайсыз, егер авторлық құқықты сақтауда проблемалар туындаса, оларды өз бетінше шешуге міндеттенесіз;

Мақалалардың мазмұны мен ресімделуіне қойылатын талаптар:

1. Мақала құрылымына: мақаланың атауы; автордың аты-жөні; атқаратын қызметі; мекеменің атауы; қала/аудан; мақала мәтіні; тек жұмыс мәтінінде дәйексөз келтірілетін әдебиеттер тізімі кіреді.

2. Мақаланың тақырыбы ақпаратқа толы, жинақы болуы керек.

3. Мақала журнал редакциясына электронды түрде ұсынылады.

4. Мақала көлемі А4 форматындағы 4 беттен аспауы тиіс, беттер толық мәтінмен толтырылуы тиіс. Қаріп 14 Times New Roman, интервал – 1,0. Өрістер: сол, оң, жоғарғы, төменгі – 2 см, кестелерді, сызбаларды, суреттерді және әдебиеттер тізімін қоса алғанда.

5. Барлық формулалар Word мәтіндік редакторында "Формулалар редакторында" терілуі тиіс.

6. Барлық кестелер мен диаграммалар және өзге де құрылатын объектілер сандық деректермен жабдықталуы тиіс, қаріп мөлшері -12 пт.

7. Кестелік сілтемелер кестенің астына орналастырылады.

8. Әдебиеттер тізімі мақала соңында ресімделеді

9. Мақала тақырыбы мен мәселесі, оны жазу мақсаты туралы ақпаратты қамтитын қысқаша аннотациялармен (5-7 сөйлем) сүйемелденеді.

10. Мақала мазмұнына авторлар жауап береді.

12. Редакциялық алқа мақалаларды жариялау немесе қабылдамау құқығын өзіне қалдырады.

12. Материалдар авторларға қайтарылмайды.

13. Талаптар сай келмейтін мақалалар тіркеуге қабылданбайды.

14. Суретті мәтінге орналастырмау (№1, №2 нөмірленген JPG форматында жеке сақтау). Мақала мәтінінде Фото нөмірін жазып көрсетгі қажет.

15. Мақаладан бөлек файлда (өтінім) автор туралы мәліметтер көрсетіледі: аты-жөні, оқу дәрежесі, оқу атағы, атқаратын қызметі, мекеменің атауы, мекен-жайы, байланыс телефондары, e-mail.

16. Автордың сапалы суретін (электронды түрде) қоса беруге болады.

17. Редакциялық алқа қойылатын талаптар орындалмаған, орфографиялық, грамматикалық және стилистикалық қателер, теріс рецензиялар болған кезде материалдарды авторға толықтыруға, өзгертуге қайтаруға құқылы.

18. Мақалаға рецензия жазылуы керек, онда рецензия жазған автордың қолы және рецензент жұмыс істейтін мекеменің мөрі қойылуы қажет (рецензияның авторлары ӘБ жетекшілері, әдіскерлер, институттың немесе ЖОО-ның профессор-оқытушылар құрамы болуы мүмкін).

19. Материалдар қазақ немесе орыс тілдерінде электронды мекен-жайға ұсынылады **ziat.journal@mail.ru**

Әдістемелік әзірлемелердің мазмұны мен ресімделуіне қойылатын талаптар:

1. Ұсынылатын материал (әдістемелік әзірleme, конспектiлер) бұрын басқа баспа басылымдарында жарияланбаған болуы тиіс.

2. Бірінші бетте мынадай ақпарат болуы тиіс: материал тақырыбы, тегі, аты, жұмыс орны (ұйымның атауы), әрі қарай мәтін жазылады.

3. Соңында пайдаланылған әдебиеттер тізімі келтірілуі тиіс.

4. Материалдар қазақ немесе орыс тілдерінде "Microsoft Word" форматында электронды мекен-жайға ұсынылады **ziat.journal@mail.ru**.

5. Мәтін көлемі А4 форматындағы **4 беттен** аспауы тиіс. Мәтін терімі жалпы қабылданған стандарттарды (абзацтық шегіністер, жоғарылық "бір" интервал және т.б) сақтауды есепке ала отырып жүзеге асырылуы тиіс.), "Times New Roman" шрифтінің түрі, 14 шрифт, интервал – 1,0.

6. Материалдың мазмұнына авторлар жауапты

7. Осы талаптарды сақтамай ресімделген әдістемелік әзірлемелер жарияланымға қабылданбайды.

8. Орталық қойылатын талаптар орындалмаған жағдайда, орфографиялық, грамматикалық және стилистикалық қателер, болған кезде материалдарды авторға толықтыруға, өзгертуге қайтаруға құқылы.